

ХЕНРИ СЛЕСАР ИЗПИТЪТ

Превод от английски: [Неизвестен], 1974

chitanka.info

До деня, в който Дик навърши дванадесет години, у Джордънови никога не се говореше за изпита. Майката за първи път се докосна до тази тема в присъствието на момчето на рождения му ден и силното безпокойство в гласа ѝ предизвика рязката реакция на съпруга:

— Не се безпокой! Няма от какво да се страхуваме.

Тя сама забеляза, че днес е някак неспокойна. На рождения ден на Дик винаги си мислеше за първите моменти от живота му: тогава тя и съпругът ѝ бяха на отдалечената планета Чион, извършваха там някакви изследвания, когато Дик се появи на света. Често се опасяваше дали това няма да се отрази по някакъв начин на здравето му. И днес същият страх свиваше сърцето ѝ.

Всъщност те седяха на закуска и момчето вдигна поглед в очакване. Имаше умни очи, права коса и цялото му поведение излъчваше интелигентност. Не разбираше каква е причината за напрежението, но знаеше, че днес има рожден ден и в такъв ден родителите му в никакъв случай няма да се карат. В малкото жилище го очакваха пакетите, привързани с панделки, а в уютната кухня се печеше нещо сладко. Искаше в този ден да бъде радостен, но тъжните очи на майка му и сериозното лице на баща му разваляха настроението на радостно очакване, с което беше отворил очи сутринта.

— Какъв изпит? — попита Дик.

Майката откъсна поглед от покривката.

— Изпит за интелигентност, през който трябва да минат всички деца, навършващи дванадесет години. Ти ще се явиш на този изпит през следващата седмица. Няма от какво да се страхуваш.

— Такъв изпит като в училище?

— Нещо такова — отговори бащата, ставайки от масата. — По-добре иди да четеш комикси.

Момчето стана и отиде в онзи ъгъл на стаята, който от ранно детство беше любимото му място. Взе една от книгите на полицата, прелистваше страниците, но се виждаше че цветните картинки не го интересуват. Седна до прозореца и започна да наблюдава дъжда.

— Защо трябва да вали именно днес? — запита той. — Защо не може да вали утре?

Бащата, който седеше с вестниците в креслото, зашумоля нетърпеливо със страниците на ежедневника:

— Защото трябва. От дъжда расте тревата.

— Защо, татко?

— Защото расте и толкова.

Дик се намръщи.

— Татко, а защо тревата е зелена?

— Никой не знае това, Ричърд — отговори бащата строго, но веднага съжали за строгостта си.

Към обяд зацари празнично настроение. Развеселената майка донесе цветните пакети с подаръците, а и бащата се насили да се усмихне и разроши косата на сина си. Момчето целуна майка си и сериозно стисна ръката на баща си. В края на тържеството се сервира рожденденската торта.

Вечерта момчето наблюдаваше през прозорчето как слънцето си пробива път през облаците.

— Татко — запита, — колко е далече слънцето?

— 149 504 200 километра — отговори бащата.

Дик закусваше с родителите си и отново обърна внимание, че очите на майка му са някак тъжни. Момчето вече не разпитваше за изпита, но бащата сам заговори на тази тема.

— Слушай, Дик — каза той сериозно. — Знаеш, че днес си на изпит.

— Зная, татко. Мислех, че...

— Няма защо да се безпокоиш. Всеки ден хиляди деца се подлагат на този тест. Става дума само за това, че институтът иска да знае, Дик, дали си интелигентен.

— Та нали в училище получавам добри бележки? — каза момчето колебливо.

— Това е нещо друго. Това е един такъв... специален тест. Дават ти да изпиеш едно особено питие и после влизаш в помещение, където има един такъв уред...

— Какво питие? — запита Дик.

— Нищо особено. Има вкус на лимонада. Изпива се, за да се знае със сигурност, че говориш истината, и едновременно с това се изпробва какво физическо натоварване може да понесе твоят организъм.

На лицето на момчето се изписа учудване и като че уплаха. Погледна майка си, която си наложи да се усмихне. Едва сега забеляза, че Дик е много бледен.

— Всичко ще бъде в ред — потвърди бащата. — Ти си добро момче и изглежда, че не се страхуваш. После ще се върнем у дома и ще ни разказваш как е минало. Съгласен ли си?

— Добре, татко, — отговори синът.

Влязоха в сградата на института по просветата петнадесет минути преди определеното време. Преминаха през голяма зала, облицована с мрамор, и се качиха в автоматичния асансьор, който ги изкачи на четвъртия етаж. Пред вратата на помещение номер 404 седеше млад мъж по риза без отличителен знак. Погледна в списъка на имената на буква „Д“, който лежеше пред него, и пусна Джордънови във фоайето.

Помещението беше просторно, с малко мебели. Покрай металните маси имаше дълги пейки. Тук вече имаше много бащи със синовете си и една чиновничка с късо подстригана черна коса. Раздаваше им някакви формуляри.

Бащата на Дик също попълни формуляра и го предаде на чиновничката. После каза на сина си:

— Сега вече няма да продължи много. Когато прочетат твоето име, ще влезеш в онази врата в дъното.

От невидим репродуктор се чу глас, който произнесе първото презиме. Дик видя как едно от момчетата се сбогува с баща си и бавно се отправя към вратата. Няколко минути след десет часа прочетоха името на Дик Джордън.

— Успех, сине — каза бащата, избягвайки погледа на момчето. — След изпита ще дойда да те взема.

Дик се приближи към вратата и натисна бравата. В помещението цареше полумрак, така че с усилие разпозна силуета на човек в сива риза.

— Седни — каза мъжът с приятен глас, посочвайки креслото до своята маса.

— Ричърд Джордън се казваш, нали?

— Да.

— Имаш класификационен номер 600/115. Изпий това, Ричърд — каза той, подавайки на момчето пластмасова чаша. Питието беше гъсто като сметана и съвсем не приличаше по вкус на лимонада. Дик го изпи и върна празната чаша.

Известно време седя мълчаливо, наблюдавайки мъжа, който старателно попълваше на масичката си графите на формуляра. После остави писалката и се приближи към него. От джоба на ризата си извади някакъв предмет, подобен на химикалка, силна светлина блесна в очите на Дик.

— Всичко е в ред — каза. — Ела с мене, Ричърд!

Отведе момчето в другия край на помещението, където срещу електронна изчислителна машина с много клавиши стоеше дървено кресло. На лявата облегалка беше монтиран микрофон и когато момчето седна, микрофонът се оказа точно на височината на устата му.

— Сега седни удобно, Ричърд! Ще ти задавам въпроси, а ти се замисляй хубаво над тях. След това ще отговаряш по микрофона.

— Да, добре.

— Сега ще те оставя сам. Когато поискаш да започнем, кажи по микрофона „готово“.

Мъжът го потупа по рамото и излезе.

— Готово — каза Дик.

На екраните блеснаха светлинки, механизмът се включи. По високоговорителя се чу глас.

Беше точно четири часът, когато звънна телефонът. Госпожа Джордън стана първа, но мъжът ѝ я изпревари.

— С господин Джордън ли разговарям?

Гласът в слушалката беше сух, служебен.

— Да, на телефона.

— Тук е изпитната комисия. Вашият син, Ричърд М. Джордън, пореден номер 600/115, не може да живее занапред на нашата планета. Неговият организъм не се е приспособил към тези атмосферни условия.

Жената погледна съпруга си — изразът на лицето му издаваше всичко — и се разплака.

— В интерес на охраната на неговия живот го върнахме обратно на планетата Чион. Ракетата излетя преди един час.

Публикувано в списане „Наука и техника“, брой 30/1974 г.

ЗАСЛУГИ

Имате удоволствието да четете тази книга благодарение на *Моята библиотека* и нейните всеотдайни помощници.

МОЯТА БИБЛИОТЕКА

<http://chitanka.info>

Вие също можете да помогнете за обогатяването на *Моята библиотека*. Посетете **работното ателие**, за да научите повече.